Uchwała Nr XXIX/290/2013
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 marca 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za rok 2012 z realizacji „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim".

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.)[1], art. 1 ust. 1, art. 2 ust 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.)[2] oraz § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 24, poz. 128) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie za rok 2012 z realizacji „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim", który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

[1] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 162 poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759 z 2007 r. Nr 173 poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223 poz. 1458 z 2009 r. Nr 92 poz. 753 i Nr 157, poz. 1241 z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, i Nr 106 poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281.
[2] Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2012 r. Nr 122, poz. 696.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XXIX/290/2013
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 marca 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za rok 2012 z realizacji „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim".

Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) powiat jako podmiot realizujący Program przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia lub wskazanemu przez niego podmiotowi, w terminie do dnia 15 maja, roczne sprawozdania z wykonania zadań objętych harmonogramem realizacji Programu w roku poprzednim. Powiat dokonuje ewaluacji Programu na podstawie informacji od realizatorów poszczególnych zadań do 31 marca danego roku za rok poprzedni.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, iż do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie zdań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

STAROSTA
Tadeusz Majewski

Załącznik
do uchwały Nr XXIX/290/2013
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia29 marca 2013 r.

Sprawozdanie za rok 2012 z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim.

Marzec 2013 rok

Jednym z zadań własnych samorządu powiatowego jest promocja i ochrona zdrowia, w tym zdrowia psychicznego. Przez wiele lat temat osób cierpiących z powodu niedostatku zdrowia psychicznego był marginalizowany i stanowił społeczne tabu. Jednakże w obliczu rosnącej zapadalności na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, należy walczyć o zasadniczą zmianę podejścia do tego zagadnienia i związanych z nim problemów społecznych.

Preambuła ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) wskazuje, iż „zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa". Zgodnie z art. 2 ust. 1 tej ustawy, ochrona zdrowia psychicznego obejmuje w szczególności realizację zadań polegających na promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym, zapewnieniu wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego samorząd powiatowy został zobligowany do opracowania, realizacji, koordynowania i monitorowania powiatowego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Uchwałą Nr XVIII/178/2012 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 30 marca 2012 r. przyjęto Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 w powiecie inowrocławskim.

Cel główny 1.

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Informacje dotyczące działań w Domu Pomocy Społecznej w Warzynie w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

1. Występ zespołu „Świeżo Malowani" dla społeczności Gimnazjum w Gniewkowie. Tematem przedstawienia była „Stara Baśń".
2. Przedstawienie jasełek w wykonaniu dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Warzynie.

3. Występ mieszkańców DPS-u w Warzynie na Festiwalu Kolęd i Pastorałek – KOPA 2012 w Złotnikach Kujawskich.
4. Występ zespołu „Świeżo Malowani" dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Gniewkowie. Temat spektaklu teatralnego: „Stara Baśń".
5. Zabawa walentynkowa w Warzynie z udziałem zaproszonych gości z Parchania i Wielkiej Nieszawki.
6. Quiz z wiedzy o polskiej muzyce rozrywkowej.
7. Drużynowy mecz tenisa stołowego pomiędzy Domem Pomocy Społecznej w Warzynie a Domem Pomocy Społecznej w Ludzisku o puchar przechodni.
8. Występ zespołu „Świeżo Malowani" z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet dla pań pracujących w Domu Pomocy Społecznej w Warzynie.
9. Występ zespołu „Świeżo Malowani" w Filii nr 12 dla osób niepełnosprawnych przy Bibliotece Miejskiej im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu, z przedstawieniem opartym na motywach Starej Baśni wg Józefa I. Kraszewskiego. Występem tym uczczono Rok J. I. Kraszewskiego.
10. Rewanżowy drużynowy mecz tenisa stołowego pomiędzy Domem Pomocy Społecznej w Ludzisku a Domem Pomocy Społecznej w Warzynie o puchar przechodni.
11. Jarmark Gniewkowski. Udział w imprezie, wystawa prac plastycznych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Warzynie połączona z kiermaszem.
12. Wyjazd mieszkańców do Gniewkowa na uroczystości z okazji 221 rocznicy Konstytucji 3 Maja. Udział we mszy świętej i obejrzenie okolicznościowego programu artystycznego.
13. Wyjazd drużyny piłkarskiej Tury Warzyn do Domu Pomocy Społecznej w Ludzisku na kontrolny mecz piłki nożnej przed turniejem eliminacyjnym w Wieleniu.
14. Wycieczka do Lichenia. Do wyjazdu autokarowego zorganizowanego przez M-GOKSiR w Gniewkowie dołączyło 5 mieszkańców domu.
15. Złożenie prac plastycznych w siedzibie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Toruniu na konkurs plastyczny pn. „Olimpiada i olimpijczycy".
16. Festyn Integracyjny w Lipiu dla dzieci z okazji ich święta. Organizatorzy: Sołectwo w Lipiu, Dom Pomocy Społecznej w Warzynie oraz Stowarzyszenie „Warzynek". Program: stanowisko sportowe, plastyczne, muzyczne, dmuchańce, pokazy wozów strażackich, zabawa taneczna i inne.
17. XIV Piknik Rodzinny w Warzynie.
18. Występ zespołu „Świeżo Malowani" na Przeglądzie Ludowych Zespołów Artystycznych w Wierzchosławicach.

19. Występ zespołu „Świeżo Malowani" w IV Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych im. Zbigniewa Winieckiego w Gniewkowie.
20. Piknik Integracyjny pn. „Tacy sami, a ściana między nami" w ramach projektu „Zdobywanie nowych umiejętności warunkiem poprawy jakości życia.
21. Piknik pn. „Warzyńska Jesień" połączony z grzybobraniem, w ramach projektu „Uśmiech wędruje daleko". Wzięło w nim udział 14 placówek z województwa kujawsko-pomorskiego.
22. Wystawa twórczości mieszkańców Domu Pomocy Społecznej z Warzyna w ramach Festynu Integracyjnego pt. „Niepełnosprawni – Sprawni" zorganizowanego przez PCPR w Inowrocławiu.
23. Udział zespołu „Świeżo Malowani" w Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych organizowanym przez PCPR w Inowrocławiu.
24. Wyjazd na wernisaż wystawy prac rękodzielniczych, wykonanych podczas całorocznych warsztatów "Od juniora do seniora".

Informacje dotyczące działań w Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Wszelkie formy aktywizacji mają znaczący wpływ na kondycje psychiczną, na zdrowie psychiczne jednostki.

Istotnym elementem oddziaływań terapeutycznych jest dostarczanie bodźców, wywoływanie motywacji do działania - do własnej aktywności. Nie zawsze udaje się mieszkańca z chorobą psychiczną odpowiednio zmotywować do działania, ale z poczynionych obserwacji wiemy, że samo przebywanie w środowisku dynamicznym, motywującym, pozwala na stopniowe przenikanie do zamkniętej psychiki jednostki a w konsekwencji do uruchomienia jej potencjału i włączenie w życie społeczności. Osiągnięcie efektów w dużej mierze zależy od stopnia zaangażowania otoczenia mieszkańca, kreatorów – terapeutów.

Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu od 2008 r. realizuje bogaty program na rzecz zdrowia psychicznego w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego wraz z współorganizatorem Domem Pomocy Społecznej w Warzynie. Obchody tego dnia wpisały się na stałe w kalendarium wydarzeń Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu, jak również powiatu inowrocławskiego.

W 2012 roku obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego przebiegały pod honorowym patronatem Starosty Inowrocławskiego Tadeusza Majewskiego, hasło przewodnie obchodów „Nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego".

Impreza główna została poprzedzona wystawą, na której mieszkańcy mogli zaprezentować swoją twórczość artystyczną w postaci rękodzieła i wieczoru poezji.

Kulminacyjnym punktem obchodów była konferencja pt. „Integracja czy dezintegracja", w czasie której poruszono ważne zagadnienia dotyczące zdrowia psychicznego. Na konferencję zostały zaproszone osoby, które profesjonalnie zajmują się pomocą i wsparciem z województwa kujawsko-pomorskiego, byli to przedstawiciele GOPS, MOPS, ROPS, PCPR, OPS, PUP oraz władze Powiatu Inowrocławskiego.

Prelegent dr Piotr Melnyczok przybliżył uczestnikom konferencji Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz wygłosił wykłady na temat „Psychiatryczna opieka środowiskowa" oraz „Sposoby zapewnienia opieki psychiatrycznej w warunkach DPS" natomiast mgr Barbara Kutrzuba poprowadziła wykład nt. „Opieka psychologiczno-terapeutyczna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi". Konferencja została zakończona występem zespołu „Świeżo Malowani" z Domu Pomocy Społecznej w Warzynie oraz zespołu „Arte" z Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu.

W ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, pracownicy Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu realizują działania mające na celu integrację mieszkańców ze społecznością lokalną w celu budowania pozytywnych postaw wobec osób psychicznie chorych. Integracja ze środowiskiem przejawia się we współpracy z mieszkańcami wsi Parchanie, ze Szkołą Podstawową w Parchaniu, Szkołą Podstawową w Dąbrowie Biskupiej. Szczególną uwagę przywiązuje się do spotkań z dziećmi i młodzieżą. Są to wspólne spotkania z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Świąt Bożego Narodzenia, spotkania rodzin i przyjaciół domu. Uczniowie poznają osoby niepełnosprawne, przełamują stereotypy, dowiadują się, że człowiek niepełnosprawny, przewlekle i psychicznie chory ma takie same potrzeby jak osoba zdrowa. Działanie ma na celu kształtowanie pozytywnego spostrzegania osób psychicznie chorych wśród dzieci i młodzieży, które to w konsekwencji zaowocuje wyrobioną pozytywną postawą osoby dorosłej.

W działania związane z Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego aktywnie włączają się szkoły i placówki oświatowe powiatu inowrocławskiego. Poniżej przedstawiono działania wybranych placowek.

Informacje dotyczące działań w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Głównym celem programu jest upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla psychiki, a także rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu oraz zapobieganiu zaburzeniom psychicznym.

W ramach promocji zdrowia i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu w szkole odbyły się zajęcia edukacyjno-informacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli na temat:

1) „Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami"- zajęcia dla uczniów,
2) „Stres, rodzaje stresów oraz sposoby radzenia sobie ze stresem"- zajęcia dla uczniów,
3) „Higiena pracy umysłowej" – zajęcia dla uczniów,
4) „Techniki uczenia się" – zajęcia dla uczniów,
5) „Komunikacja interpersonalna - style i rodzaje komunikacji" – zajęcia dla uczniów,
6) „Cyberprzemoc - aspekty psychologiczne i prawne" – zajęcia dla uczniów,
7) „Zagrożenia - narkotyki aspekty prawne" – zajęcia dla uczniów,
8) „Prawdy i mity o alkoholu" – zajęcia dla uczniów,
9) „Nadużywanie leków - negatywne skutki" – zajęcia dla uczniów,
10) „Zaburzenia odżywiania, anoreksja i bulimia" – zajęcia dla uczniów,
11) „Umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i budowanie poczucia własnej wartości"- zajęcia dla uczniów.

W ramach akcji „Narkotyki - na co mi to" uczniowie prezentowali swoje pasje i zainteresowania jako alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego w Centrum Kultury „Ziemowit" w Kruszwicy.

W trosce o zdrowie psychiczne uczniów, rodziców i nauczycieli w szkole odbywają się indywidualne konsultacje, porady prowadzone przez specjalistów. Na bieżąco upowszechniana jest wiedza na temat instytucji pomocowych. Opracowano bazę danych tych placówek oraz procedury postępowania w stanach kryzysu psychicznego (próba samobójcza, depresja).

W celu wspierania rodziców w procesie wychowawczym i prawidłowym funkcjonowaniu odbyła się pedagogizacja na temat „Konflikty w relacjach dziecko - rodzic, bariery porozumiewania się z dzieckiem, jak ich unikać".

W przypadku przemocy w rodzinie realizowana jest procedura „Niebieskiej Karty". Dla nauczycieli odbyły się warsztaty szkoleniowe nt. "Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów. Metoda konstruktywnej konfrontacji". Szkolenie przeprowadził pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Inowrocławiu.

Informacje dotyczące działań w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

1. Zorganizowano Festyn Integracyjny z okazji Dnia Dziecka. Przy organizacji festynu pomagali uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 i III Liceum Ogólnokształcącego. Z okazji swojego święta dzieci integrowały się poprzez wspólną zabawę.
2. Nawiązano stałą współpracę z III Liceum Ogólnokształcącym, polegającą na wolontariacie uczniów liceum w szkole. Wolontariat polegał na czynnym udziale w organizowanych imprezach integracyjnych, podczas których sprawowana była opieka nad uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie. Kontakt z dziećmi upośledzonymi przyczynia się do ukształtowania postawy zrozumienia i akceptacji, a tym samym zlikwidowania uprzedzeń (dyskryminacji) dzieci tak szczególnie dotkniętych przez los.
3. Uczniowie szkoły uczestniczyli w spektaklach organizowanych przez Młodzieżowy Dom Kultury w Inowrocławiu. Dzieci oglądając przedstawienie stykały się z różnymi formami sztuki. Poprzez różnorodne formy zachowań u dzieci kształtuje się rozwój.

Informacje dotyczące działań w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

W szkole funkcjonuje **Program wychowawczy i Program działań profilaktycznych** w oparciu, o który realizowana jest profilaktyka pierwszo, drugo i trzeciorzędowa. Priorytetem działań jest zdrowy rozwój i prawidłowe funkcjonowanie młodego człowieka.

Szkolny program profilaktyki obejmuje następujące obszary:

1) kształtowanie postaw prospołecznych,
2) kształtowanie właściwych postaw i nawyków kulturowych,
3) propagowanie twórczego myślenia,
4) propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia,
5) działania profilaktyczne w zakresie nieprzystosowania społecznego i uzależnień,
6) wypracowanie umiejętności nawiązania prawidłowych więzi międzyludzkich, kształtowanie poczucia własnej wartości,
7) pedagogizacja rodziców.

Na godzinach wychowawczych realizowane są tematy mające na celu promocję zdrowego stylu życia, kształtowania prawidłowych postaw, prowadzenia profilaktyki uzależnień. Przykładowa tematyka zajęć: „Promowanie zdrowego stylu życia", „Aktywne spędzanie czasu wolnego", „Moja przyszłość", „Nałogom - mówimy NIE", „Asertywność", „Stres pod kontrolą".

Warsztaty psychoedukacyjne dot. promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych. Zajęcia przeprowadzane są cyklicznie co roku we wszystkich klasach pierwszych i drugich. Zajęcia mają charakter warsztatowy i prowadzone są przez terapeutów Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu.

Wychowawcy klas przy współpracy pedagoga szkolnego prowadzą zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne np.: „Dopalacze - zagrożenie dla zdrowia i życia młodzieży"," Tatuaż - moda a zdrowie", „Promocja zdrowego stylu życia".

Akcje profilaktyczne w szkole: „Happening - NARKOTYKOM NIE", „Profilaktyka HIV /AIDS", „Zapobieganie nikotynizmowi", „Postaw na rodzinę".

W ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Inowrocławiu odbyły się zajęcia poradnictwa zawodowego dla uczniów klas trzecich i czwartych technikum, prowadzone przez pedagoga i psychologa poradni. Zajęcia prowadzone są w formie warsztatów. Mają na celu rozpoznanie własnych kompetencji uczniów, określenia dalszej ścieżki edukacyjnej oraz nauczenia umiejętności odnalezienia się na rynku pracy.

Do uczestnictwa w zajęciach alternatywnych wobec zachowań ryzykownych uczniowie motywowani są do podejmowania różnych form działalności w szkole (działalność

w samorządzie klasowym, szkolnym, w kółkach przedmiotowych, artystycznych, działalność charytatywna na rzecz pomocy drugiemu człowiekowi) i poza nią (udział w działaniach i akcjach profilaktycznych organizowanych przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu (Pozory mylą - dowód nie), w akcjach PCK – zbiórki charytatywne, inne – np. WOŚP.

Udział młodzieży w III Regionalnym Konkursie Wiedzy o Zdrowiu (I i II etap) grudzień 2012 r. i styczeń 2013 r.

Włączenie się szkoły w ogólnopolską kampanię „Drugie życie – Transplantacja masz dar uzdrawiania". Kampania prowadzona przez Fresenius Medical Care Polska pod patronatem m.in. Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Informacje dotyczące działań Młodzieżowego Domu Kultury im. Janusza Korczaka w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

1. Spektakl muzyczno-taneczny „Wodo, ty jesteś źródłem" z okazji Światowego Dnia Chorego w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu, w ramach obchodów Światowego Dnia Chorego.
2. Spotkanie z rodzicami wychowanków w ramach cyklu: „Szkoła/placówka dla rodziców i wychowawców". Pogadanka na temat: „Zagrożenia czyhające w internecie".
3. Wystawa Stowarzyszenia „Flandria" – Międzynarodowy Dzień Walki z Rasizmem.
4. Wystawa prac plastycznych pt: „Postaw na rodzinę".
5. „Narkotyki? Na co Ci to?" - konkurs na prezentację multimedialną.
6. Gala laureatów konkursu multimedialnego „Dziecko i jego prawa" - program artystyczny w wykonaniu wychowanków MDK-u.
7. „Tlen" wg Iwana Wyrypajewa – spektakl ukazujący różnorodne formy osobowości i wpływu środowiska na kierunki ich rozwoju - teatr „Akcja" z MDK-u.
8. Powiatowy i Szkolny Dzień Profilaktyki – film i teatr w wykonaniu teatru „Azyl" z II LO.
9. IV Festiwal Teatrów Profilaktycznych „poPATrz" - współpraca z II LO.
10. Spektakl „Łaknąć" – MOW w Kruszwicy – MDK sala widowiskowa.
11. Prelekcja o zdrowiu – spotkanie dla lokalnego środowiska z lekarzem.
12. Światłoterapia i koloroterapia – wykład lekarza.
13. Spotkanie z psychologiem młodzieży z OHP-u.

Informacje dotyczące działań Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kruszwicy w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Zadanie. Promocja zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży.

Forma realizacji.

1. Realizacja programów wychowawczego i profilaktyczno-resocjalizacyjnego.
2. Prelekcje.
3. Pogadanki.
4. Warsztaty.
5. Organizacja wewnątrzszkolnego konkursu plastycznego.
6. Organizacja wewnątrzszkolnych konkursów wiedzy o zdrowiu psychicznym.

Oczekiwane efekty:

1) wypromowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego,
2) rozwinięcie i podniesienie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
3) zmniejszenie negatywnych konsekwencji stresu (kryzys psychiczny, zaburzenia zachowania i emocji, konflikty, agresja),
4) wzrost tolerancji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zmniejszenie dyskryminacji i stygmatyzacji osób chorych psychicznie,
5) większe i lepsze zrozumienie osób z problemami psychicznymi, zmniejszenie lęku i negatywnych stereotypów.

Zadanie. Wspieranie rodziców w ich zadaniach wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Forma realizacji.

1. Rozmowy indywidualne.
2. Porady.
3. Przygotowanie broszur informacyjnych.

Oczekiwane efekty:

1) zwiększenie pomocy skierowanej do rodziców,
2) zwiększenie świadomości rodziców w zakresie wiedzy na temat zdrowia psychicznego.

Zadanie. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Forma realizacji.

Realizacja programu zapobiegania przemocy.

Oczekiwane efekty to nabycie umiejętności skutecznego rozwiązywania konfliktów bez przemocy.

Zadanie. Zapobieganie szkodliwemu używaniu używek (alkohol, tytoń, narkotyki).

Forma realizacji.

1. Programy profilaktyczne:
   1) „Szkodliwość palenia tytoniu",
   2) „Dlaczego ludzie piją",
   3) „Narkotyki – konsekwencja pierwszego razu",
2. Organizacja spotkań z zakresu profilaktyki uzależnień – grupa terapeutyczna zorganizowana we współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki Uzależnień w Kruszwicy.

Oczekiwane efekty to wzrost świadomości wychowanek na temat zdrowia i niebezpieczeństw związanych z używaniem nikotyny i substancji psychoaktywnych.

Zadanie. Promowanie zdrowego stylu życia.

Forma realizacji.

Realizacja programu „Trzymaj formę".

Oczekiwane efekty to wzrost świadomości wychowanek na temat zdrowia i zdrowego stylu życia, poprawa kondycji fizycznej.

Realizacja projektu edukacyjno-wychowawczego „W zdrowym ciele zdrowy duch".

Oczekiwane efekty to wzrost świadomości wychowanek na temat zdrowia i zdrowego stylu życia związanych z zasadami zdrowego odżywiania się.

Zadanie. Stworzenie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym, z zaburzeniami psychicznymi.

Forma realizacji.

1. Działalność „koła wolontariatu":
   1) współpraca w ramach wolontariatu z DPS w Ludzisku,
   2) współpraca w ramach wolontariatu z DPS w Siemionkach,
   3) współpraca w ramach wolontariatu z Caritas,

4) udział w zbiórce pieniędzy na WOŚP.

2. Działalność „koła ZHP".
3. Działalność koła teatralnego.
4. Działalność koła muzycznego.
5. Działalność koła sportowego.
6. Działalność Klubu Olimpijczyka.
7. Spotkania ze znanymi sportowcami-olimpijczykami organizowane na terenie MOW.
8. Udział w Pikniku Olimpijskim w Warszawie i Racocie.
9. Udział w zawodach lekkoatletycznych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu.
10. Organizacja imprez sprzyjających integracji:
    1) spektakl teatralny:
        a. z okazji Świąt Bożego Narodzenia:
            - występ wigilijny;
            - jasełka;
        b. z okazji Świąt Wielkiej Nocy;
        c. spektakl teatralny o tematyce społecznej;
    2) turniej siatkówki „O PUCHAR DYREKTORA MOW".

Oczekiwane efekty to integracja osób z zaburzeniami psychicznymi z resztą społeczeństwa.

Zadanie. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Forma realizacji.

1. Indywidualne rozmowy z wychowawcą prowadzącym.
2. Dostęp do pedagoga szkolnego w MOW.
3. Dostęp do psychologa szkolnego w MOW.
4. Dostęp do psychiatry/ indywidualne konsultacje w PZP.

Oczekiwane efekty to uzyskanie oczekiwanej pomocy, specjalistyczna pomoc w wyjściu z sytuacji kryzysowej.

Cel główny 2.

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu za rok 2012 obrazują m.in. poziom zachorowań mieszkańców powiatu dotkniętych upośledzeniem umysłowym i chorobami psychicznymi. Razem wydano 2508 orzeczeń o niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia.

Tabela 1. Podział osób z zaburzeniami intelektualnymi ze względu na płeć, stopień niepełnosprawności i wiek, powyżej 16 roku życia.

	Razem	Płeć		Stopień niepełnosprawności			Wiek			
		K	M	znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	41-60	pow.60
Osoby z zaburzeniami intelektualnymi, w tym:	**302**	**163**	**139**	**49**	**161**	**92**	**58**	**76**	**135**	**33**
upośledzenia umysłowe	34	11	23	8	25	1	24	4	6	0
choroby psychiczne	268	152	116	41	136	91	34	72	129	33

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu.

Tabela 2. Podział osób z zaburzeniami intelektualnymi ze względu na płeć i wiek, poniżej 16 roku życia.

	Razem	Płeć		Wiek		
		K	M	0-3	4-7	8-16
Osoby z zaburzeniami intelektualnymi, w tym:	**63**	**15**	**48**	**3**	**5**	**55**
upośledzenia umysłowe	11	3	8	1	2	8
choroby psychiczne	52	12	40	2	3	47

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu.

Z analizy powyższych danych wynika, iż wśród osób dotkniętych dysfunkcjami intelektualnymi większość stanowią osoby z chorobami psychicznymi. Wśród osób upośledzonych umysłowo jak i dotkniętych chorobami psychicznymi najwięcej dysfunkcji

orzeczono na poziomie umiarkowanym. Zarówno u osób powyżej, jak i przed 16 rokiem życia, zaburzenia intelektualne dotykają w większości mężczyzn.

Informacje dotyczące działań w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Rehabilitacja społeczna.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu o dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym w 2012 r. ubiegało się 88 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Z tego 31% otrzymało dofinansowanie do pobytu na turnusie na łączną kwotę 36 232 zł, co stanowi 10% ogółu wydatkowanych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie pobytu osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami na turnusie rehabilitacyjnym.

Efektem uczestnictwa osób z zaburzeniami psychicznymi w turnusach rehabilitacyjnych jest kształtowanie umiejętności orientacji przestrzennej oraz umiejętności funkcjonowania w szerszym środowisku poprzez piesze wycieczki. Rozwijanie sprawności fizycznej i psychicznej poprzez zajęcia relaksacyjne i gimnastykę ogólnousprawniającą. Doskonalenie procesów poznawczych i aktywności życiowej w trakcie wycieczek, rozwijanie umiejętności wspólnej zabawy oraz budowanie prawidłowych postaw koleżeńskich, naukę funkcjonowania z niepełnosprawnością, integracja z lokalną społecznością, nauka wyjścia z izolacji.

W ramach likwidacji barier architektonicznych: wnioski złożyło 6 osób z chorobami psychicznymi, jedna otrzymała dofinansowanie do modernizacji łazienki (jednocześnie posiadała dysfunkcję narządu ruchu) w kwocie 7 000,00 zł.

Likwidacja barier technicznych: wnioski złożyły 3 osoby, 1 otrzymała dofinansowanie do zakupu schodołazu (posiadała także dysfunkcję narządu ruchu - osoba poruszającą się na wózku inwalidzkim) w kwocie 8 000,00 zł.

Likwidacja barier w komunikowaniu się: wnioski złożyło 8 osób, 1 otrzymała dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego (jednocześnie poruszająca się na wózku inwalidzkim) w kwocie 1 439,20 zł.

Na terenie powiatu funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej, w zajęciach, których uczestniczy 60 osób niepełnosprawnych, z czego 56 osób to osoby z zaburzeniami psychicznymi, co stanowi 97% ogółu uczestników warsztatów.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pozytywnie rozpatrzyło 571 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na kwotę 762 137 zł, z czego 42 to osoby z zaburzeniami psychicznymi, co stanowi 7,35% ogółu wydatkowanych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Osoby z zaburzeniami psychicznymi otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę 48 918,47 zł.

Tabela 3. Podział osób ze względu na przedmiot dofinansowania.

Lp.	przedmiot dofinansowania	ilość osób
1.	aparat słuchowy	13
2.	proteza piersi	1
3.	wózek inwalidzki	6
4.	pieluchomajtki	9
5.	obuwie ortopedyczne	5
6.	pionizator	2
7.	proteza stopy	1
8.	materac przeciwodleżynowy	3
9.	soczewki kontaktowe	1
10.	fotelik do siedzenia	1
	razem	**42**

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Efektem udzielonego dofinansowania jest wzmocnienie lub odzyskanie zdolności osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi do funkcjonowania w społeczeństwie oraz pełnienia ról społecznych. Zlikwidowanie lub ograniczenie barier a także umiejętność nawiązywania kontaktów z innymi osobami. W ramach otrzymanego wsparcia osoby niepełnosprawne mogą zaspokoić podstawowe potrzeby, poprawić jakość i komfort życia oraz higienę osobistą. Otrzymane dofinansowanie pozwoli zdobyć nowe doświadczenia i prowadzić w miarę możliwości niezależne życie.

Sport, Kultura, Turystyka i Rekreacja.

Wsparciem objęto w sumie 1 261 osób, z czego 10,15% (128 os.) stanowiły osoby z upośledzeniem umysłowym i chorobami psychicznymi. Z ogólnej kwoty 41 001 zł przeznaczonej na realizację przedmiotowego zadania 7,53% (3 089 zł) przeznaczono na wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym i chorobami psychicznymi.

Rehabilitacja zawodowa. Działalność gospodarcza

Jedna z pięciu osób, które otrzymały dofinansowanie do podjęcia własnej działalności gospodarczej posiada orzeczenie z przyczyną niepełnosprawności P.

Osoby z zaburzeniami i chorobami psychicznymi mają szczególne utrudnienia z adaptacją zarówno w środowisku społecznym jak i zawodowym. Znalezienie zatrudnienia wśród tej grupy osób oscyluje zazwyczaj na poziomie zerowym.

Aby umożliwić start na płaszczyźnie zawodowej osobie dotkniętej chorobą psychiczną, wnioskującej o środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, skierowano do niej kompleksowe wsparcie w ramach realizacji projektu systemowego „Podróż w usamodzielnienie". Oprócz spotkania z doradcą ds. osób niepełnosprawnych, przybliżającego przywileje i uprawnienia tej grupy osób, beneficjentka skorzystała z wyjazdu zdrowotnego podnoszącego kondycję psychiczną, wzięła udział w treningu umiejętności i kompetencji społecznych oraz ukończyła kurs ABC małej przedsiębiorczości, połączony z obsługą kas fiskalnych. Obecnie spełnia się przede wszystkim na płaszczyźnie zawodowej, z powodzeniem prowadząc własną działalność gospodarczą.

W ramach projektu systemowego „Podróż w usamodzielnienie" realizowanego ze środków EFS wsparciem objęto łącznie 129 osób, z czego 97 to osoby niepełnosprawne.

Wszelkie działania podejmowane w ramach realizacji projektu miały na celu wzrost aktywności i integracji społecznej, prowadzące docelowo do aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tym celu zastosowano instrumenty aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zawodowej.

W projekcie uczestniczyło 10 osób z chorobami psychicznymi, co stanowi 7,75% ogółu osób biorących udział w projekcie i 10,30 % osób niepełnosprawnych.

Na realizację zadania „Aktywna integracja" poniesiono koszty w wysokości 235 518,23 zł, z czego 61,12% (143 947,65 zł) stanowiły środki aktywizujące osoby niepełnosprawne.

Koszty w wysokości 18 265,80 zł poniesione na aktywizację osób z chorobami psychicznymi stanowiły około 7,75% ogółu środków poniesionych na „Aktywną integrację" i 12,69% środków poniesionych na aktywizację osób niepełnosprawnych.

W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd" o dofinansowanie do obszaru B1 wystąpiło 12 osób z zaburzeniami psychicznymi. Żadna z tych osób nie otrzymała dofinansowania.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej po trzyletnim okresie działalności notuje ciągły wzrost klientów z powiatu inowrocławskiego. Od stycznia do grudnia 2012 r. z pomocy ośrodka skorzystały 783 osoby, wobec których podjęto 1 775 interwencji. Najczęstszym źródłem kryzysu, podobnie jak w latach ubiegłych były:

1) przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna (pomocą objęto 146 osób, wobec których podjeto 712 interwencji),
2) zaburzenia psychopatologiczne, psychiczne (pomocą objęto 62 osoby, wobec których podjęto 124 interwencje),
3) problemy dorastania i wychowawcze (pomocą objęto 101 osób, wobec których podjęto 144 interwencje).

Ponadto klienci zgłaszali się z takimi problemami jak:

1) rozwody (112 osób),
2) konflikty rodzinne (62 osoby), itp.

W Ośrodku oprócz podejmowanych interwencji, terapii i konsultacji prowadzono również:

1) Grupę wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, którą w roku 2012 ukończyło 21 osób. Uczestniczki spotkań nabrały pewności siebie, nauczyły się wykorzystywać własny potencjał i radzić sobie z kryzysem. Kobiety dzieliły się własnym doświadczeniem dostarczając wzajemnych wzmocnień poprzez przykłady własnych sukcesów w życiu, dawały sobie wsparcie emocjonalne. Po kilku edycjach można stwierdzić, że grupy wsparcia to jedna z najlepszych metod pomocy osobom doznającym przemocy.
2) Grupę wsparcia z elementami psychoedukacji dla młodzieży uwikłanej w przemoc, która ukończyło 18 osób. Celem grupy było budowanie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji. Młodzież poznała swoje prawa, nauczyła się jak radzić sobie z własnymi uczuciami i emocjami.
3) Prowadzono spotkania z rodzicami „Szkoła dla Rodziców", w których uczestniczyło

14 osób. Celem tych spotkań było zwiększenie kompetencji wychowawczych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej wraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Janikowie zorganizował happening skierowany do uczniów gimnazjum pod hasłem „Nasz świat bez przemocy". Problemy poruszane podczas spotkania przeplatane były spektaklem teatralnym, koncertem oraz innymi ciekawymi pokazami. W happeningu wzięli udział przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu oraz Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy. Podczas spotkania został rozstrzygnięty konkurs profilaktyczny „Przemocy Mówimy Nie" skierowany do uczniów gimnazjum. Happening cieszył się dużym zainteresowaniem, w którym wzięło udział 500 osób.

W Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu - Ośrodek Interwencji Kryzysowej zorganizował spotkanie z uczestnikami grupy wsparcia „Spotkajmy się", w którym brał udział mecenas. Głównym tematem było „Przedstawicielstwo prawne pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych". Celem spotkania było przekazanie rodzicom dzieci z głębszą niepełnosprawnością intelektualną informacji, które pozwolą im zadbać o interesy swoich podopiecznych zgodnie z literą prawa. W spotkaniu, w którym uczestniczyło 27 osób prawnik przekazał rodzicom informacje na temat pełnomocnictw notarialnych oraz ubezwłasnowolnień.

Informacje dotyczące działań w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

W Poradni Zdrowia Psychicznego zatrudnionych było 6 lekarzy psychiatrów, 3 psychologów i 3 pielęgniarki. Ogółem udzielono 12 832 porady lekarskie i 604 porady psychologiczne. Wydano 86 skierowań do stacjonarnych placówek psychiatrycznych i odwykowych.

Tabela 4. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) leczonych w Poradni Zdrowia Psychicznego w 2012 r. z uwzględnieniem kategorii diagnostycznych.

	Leczeni		W tym leczeni ogółem wieku lat			
	ogółem	w tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
	3 883	**942**	**17**	**279**	**2 823**	**764**
organiczne zaburzenia niepsychotyczne	296	120	0	6	158	132
organiczne zaburzenia psychotyczne	700	168	1	20	413	266
schizofrenia	435	169	2	43	342	48
inne zaburzenia psychotyczne i urojeniowe	65	21	0	4	50	11
epizody afektywne	488	83	1	34	375	78
depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe	368	57	0	6	305	57
inne zaburzenia nastroju (afektywnne)	224	35	0	3	168	53
zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne	1 012	162	3	98	818	93
zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania	8	0	1	1	6	0
inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi	9	3	0	1	3	5
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	71	22	2	14	55	0
upośledzenie umysłowe	202	101	5	47	129	21

zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym	4	1	2	2	0	0
patologiczny hazard	1	0	0	0	1	0
obserwacja stanu psychicznego, rozpoznania nieustalone, bez zaburzeń psychicznych, rozpoznania niepsychiatryczne	33	12	0	7	19	7

Źródło: sprawozdanie MZ-15.

W Poradni Psychologicznej w sprawozdaniu MZ-15 za 2012 r. wykazano zatrudnienie trzech psychologów. Ogółem leczonych było 839 osób, w tym 335 mężczyzn. Przedział wiekowy pacjentów: 0-18 lat - 235 osób, 19-29 lat - 125 osób, 30-64 lat - 342 osób, powyżej 64 lat - 137 osób. Leczeni po raz pierwszy ogółem 610 osób, w tym 238 mężczyzn. Udzielono 2093 porady. Z psychoterapii indywidualnej korzystało 466 osób.

Informacje dotyczące działań w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

W roku 2012 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Inowrocławiu z filią w Kruszwicy przyjęła 2 675 dzieci i młodzieży. Wykonano 1 433 diagnozy psychologiczne, 1 481 pedagogiczne i 107 logopedyczne.

Zespół orzekający działający w poradni wydał łącznie 364 orzeczeń o kształceniu specjalnym, w tym dla uczniów:

1) niedosłyszących i słabo słyszących – 30,
2) niewidomych i słabo widzących – 30,
3) z niepełnosprawnością ruchową – 21,
4) upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – 106,
5) upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 33,
6) z autyzmem – 15,

7) z zaburzeniami sprzężonymi – 23,

8) niedostosowanych społecznie – 39.

Ponadto zespół wydał 228 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego i indywidualnego przygotowania przedszkolnego dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły, 87 opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka oraz 6 orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim.

W tym samym roku poradnia wydała 1589 opinii w różnych sprawach, z czego stosunkowo najwięcej w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia (340) i objęcia dziecka/ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu lub szkole (504).

Na podstawie badań udzielono 38 porady dotyczące wyboru zawodu i szkoły uczniom z problemami zdrowotnymi.

Bezpośrednimi formami pomocy indywidualnej (terapie, porady, konsultacje) objęto 241 osób. Dotyczyły one w dużej mierze zaburzeń emocjonalno-społecznych, fobii społecznych, zaburzonych relacji z rówieśnikami, odmowy chodzenia do szkoły, uzależnień i problemów rodzinnych. Pojedyncze osoby uczestniczyły w terapii z powodu próby samobójczej i zdiagnozowanej przez psychiatrę choroby psychicznej, 28 rodziców skorzystało z indywidualnej pomocy w zakresie pracy z dzieckiem z ADHD.

W trakcie indywidualnych spotkań przekazywana jest rodzicom i nauczycielom podstawowa wiedza na temat zdrowego stylu życia i zaburzeń zdrowia psychicznego występujących u dzieci i młodzieży.

W tym czasie poradnia w szerokim zakresie udzieliła różnych form pomocy grupowej. Pomoc adresowana była do nauczycieli, rodziców oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjów, szkół podstawowych, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych.

Największą grupę osób objęto doradztwem zawodowym (885), byli to uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz ich rodzice.

W szerokim zakresie prowadzono też warsztaty, dla uczniów wszystkich typów szkół, dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym szczególnie od alkoholu, narkotyków, dopalaczy (662 osoby). W ramach tych zajęć odbyły się spotkania dla młodzieży gimnazjów i szkół

ponadgimnazjalnych na temat płodowego zespołu alkoholowego FAS „Ciąża koniecznie bez alkoholu". Zrealizowano także program antynikotynowy „Znajdź właściwe rozwiązanie", w dwóch szkołach podstawowych. W ramach profilaktyki uzależnień, przeprowadzono w trzech szkołach szkolenie rad pedagogicznych pt. „Interwencja profilaktyczna w szkole".

Dostrzegając przejawy występującej przemocy w szkołach, poradnia podejmowała działania zapobiegające temu zjawisku. W spotkaniach, warsztatach i innych działaniach wzięło udział 405 osób (uczniowie, rodzice, nauczyciele). Szczególnie istotne były szkolenia rad pedagogicznych metodą konstruktywnej konfrontacji „Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów". Prowadzono psychoedukację uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy w internecie.

W 2012 r. przeprowadzono dwa cykle warsztatów „Szkoła dla rodziców i wychowawców". Były to zajęcia dla osób chcących nawiązać głębsze i cieplejsze relacje z dziećmi. Uczestniczyło w nich 28 rodziców. Ponadto odbyło się spotkanie informacyjne na temat programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców", w którym wzięło udział 50 rodziców uczniów gimnazjum.

Rodzicom i nauczycielom przekazywano wiedzę na temat pracy z dzieckiem z ADHD. Były to warsztaty prowadzone w szkołach i przedszkolach, uczestniczyło w nich łącznie 88 osób.

Inne działania prozdrowotne to:

1) psychoedukacja dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu zaburzeń odżywiania, w tym jedno spotkanie z młodzieżą szkoły ponadgimnazjalnej,
2) warsztaty dla młodzieży gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na temat HIV/AIDS (76 osób),
3) warsztaty dla dzieci i młodzieży „Sposoby radzenia sobie ze stresem" i sposoby relaksacji,
4) zajęcia dla uczniów gimnazjum w Sławęcinku „Profilaktyka zdrowia psychicznego" w ramach „Białej soboty".

Ponadto psycholodzy poradni podjęli 4 interwencje kryzysowe w placówkach oświatowych w związku z samobójstwami bądź próbami samobójczymi w szkołach.

Informacje dotyczące działań prowadzonych przez Fundację „Przystań Nadziei" w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Celem Fundacji „Przystań Nadziei" - jest promocja zdrowia psychicznego udzielana osobom z zaburzeniami psychicznymi w szczególności chorym na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne, zapewnienie i zaspokojenie niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie życia pacjentom w warunkach odpowiadających godności człowieka.
W 2012 r. w Fundacji – Klub Pacjenta „Przystań Nadziei" w Inowrocławiu ul. Dworcowa 31 w zakresie realizacji zadania publicznego zrealizowano następujące zadania.

1. Psychoterapia grupowa - prowadzona przez psychologa dla uczestników Klubu. Tematyka oraz harmonogram spotkań grupowych wpływały na rozwój kompetencji miękkich oraz doskonalenia funkcji poznawczych. Zajęcia były istotnym elementem terapii chorych psychicznie, którzy poprzez ujawnienie swoich problemów zwiększają poczucie własnej wartości, zrozumienie swojej choroby i nauczenia się jak z nią żyć.
2. Psychoterapia indywidualna – prowadzona w zależności od indywidualnych potrzeb pacjentów.
3. Psychoedukacja członków rodzin – grupa wsparcia – chodzi tu o pomoc w rozumieniu problemów chorych członków rodzin, przekazywanie informacji o formach i metodach ich wsparcia w leczeniu choroby.
4. Psychoedukacja chorych – prowadzona jest przez lekarza psychiatrę. Pomoc psychiatryczna ma na celu upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego poprzez działania informacyjno-edukacyjne.

Prowadzona jest też terapia zajęciowa, która ma za zadanie kompensowanie skutków niepełnosprawności psychicznej i fizycznej u pacjentów. Poprzez terapie pacjenci osiągają większą samodzielność i zaradność życiową oraz rozwijają zainteresowania i samorealizację. Zajęcia usprawniające dostosowane są do stanu zdrowia pacjentów, sprawności psychofizycznej i szczególnych potrzeb wynikających z choroby.

Efektywność zajęć oszacowano na podstawie uzyskiwanych efektów pracy z pacjentami i ich informacji zwrotnych. Uczestnicy zajęć stwierdzili znaczącą poprawę w ich wzajemnych relacjach, jakości życia oraz zapewnienie dostępności do różnych form pomocy i oparcia społecznego niezbędnego do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Chorzy brali udział także w wydarzeniach kulturalnych, sportowych, festynach i zabawach oraz wycieczkach krajoznawczych. Uczestniczyli też w zajęciach z podstawowej obsługi komputera w Fundacji „Ekspert – Kujawy".

Dzięki zajęciom prowadzonym w Klubie, pacjenci podejmują naukę i pracę zawodową. Działanie Klubu obejmuje osoby i ich rodziny zamieszkałe na terenie Inowrocławia i okolic. Uczestnictwo pacjentów w zajęciach Klubu przyczyniło się do mniejszej liczby hospitalizacji, szybszego i bardziej efektywnego leczenia po pobycie w szpitalu psychiatrycznym, co daje pozytywne rezultaty w dalszym leczeniu pacjentów.

Informacje dotyczące działań w Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Struktura osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim. Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. została przedstawiona w ujęciu miesięcznym na wykresie 1. Wspomniane osoby zostały przedstawione na tle niepełnosprawnych, bezrobotnych i bezrobotnych ogółem. Z wykresu oraz z danych przedstawionych w tabeli 5 wynika, iż średnioroczny udział bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi do liczby bezrobotnych wyniósł 1,76% (1,83 dla kobiet). Najniższa wartość wyniosła 1,41% dla ogółu i została odnotowana w marcu (dla kobiet 1,42% odnotowana w lutym). Natomiast najwyższa wartość wyniosła dla ogółu 1,96% i została odnotowana w październiku (dla kobiet 2,04%).

Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. na tle liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych i bezrobotnych ogółem (na wykresie zaznaczono wyłącznie wartości ogółem).

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

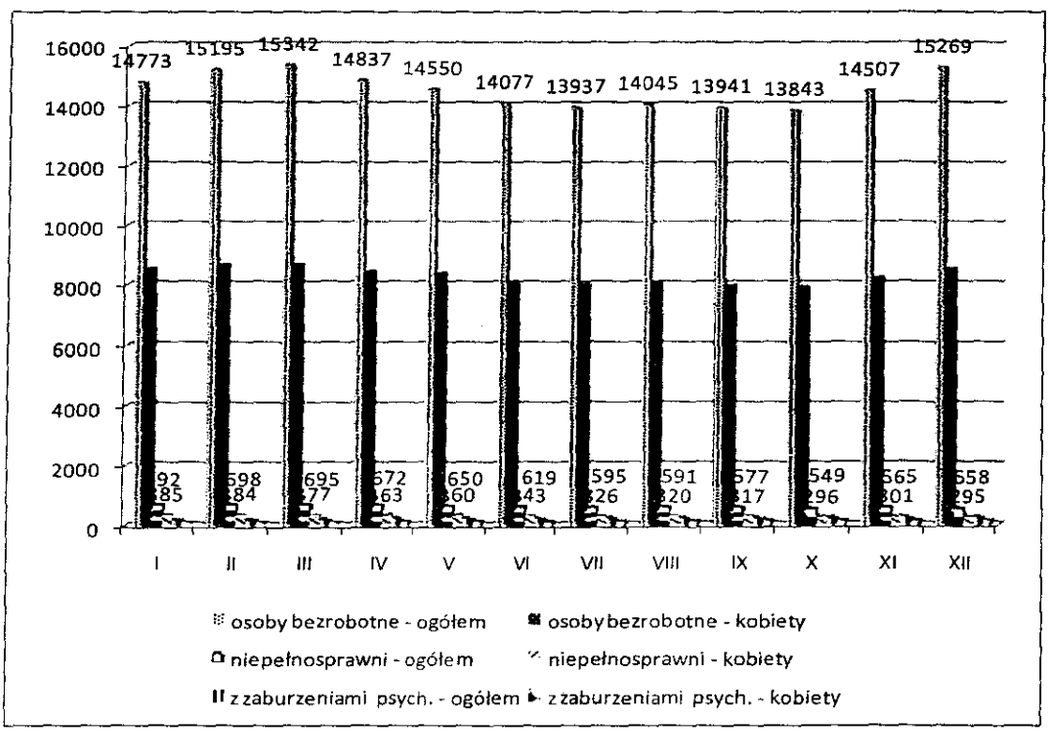

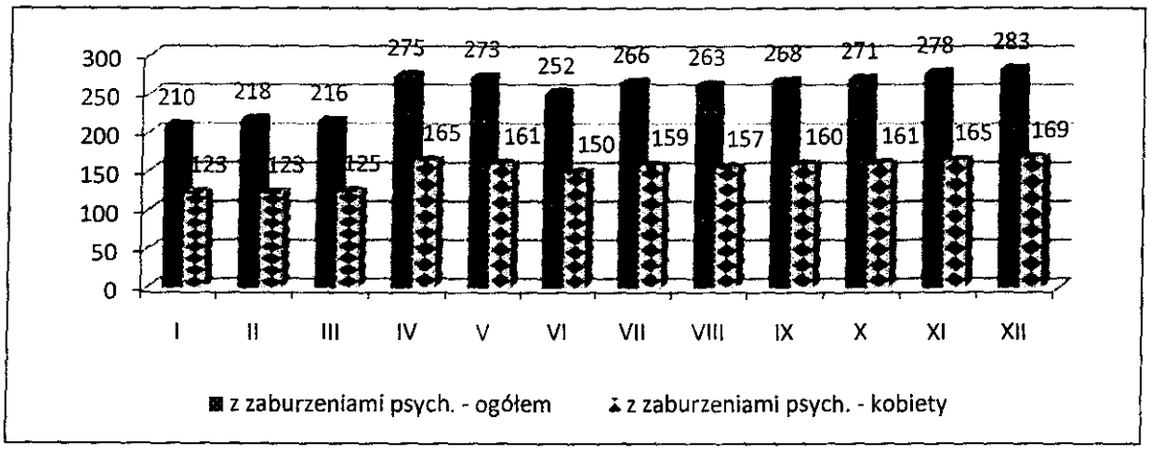
Tabela 5 Udział osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi na tle ogólnej liczby bezrobotnych w 2012 r.

	2012												najniższa wartość	najwyższa wartość	średnia wartość
Miesiąc.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Ogółem	1,42%	1,43%	1,41%	1,85%	1,88%	1,79%	1,91%	1,87%	1,92%	1,96%	1,92%	1,85%	1,41%	1,96%	1,76%
Kobiety	1,44%	1,42%	1,44%	1,96%	1,92%	1,85%	1,99%	1,94%	2,00%	2,04%	2,01%	1,98%	1,42%	2,04%	1,83%

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu

W dalszej części ze względu na przejrzystość, dane na wykresach nie zostały przedstawione na tle ogólnej liczby bezrobotnych. Na wykresie 2 przedstawiono liczbę bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim z uwzględnieniem udziału kobiet. Z wykresu wynika, iż wśród wymienionych osób największą liczbę rejestracji (pow. 270) Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu odnotował w grudniu, listopadzie, kwietniu, maju i październiku. Wśród kobiet natomiast najwyższy wskaźnik (pow. 160) odnotowany został odpowiednio w grudniu, listopadzie, kwietniu, październiku i maju.

Wykres 2 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (ogółem i kobiety).

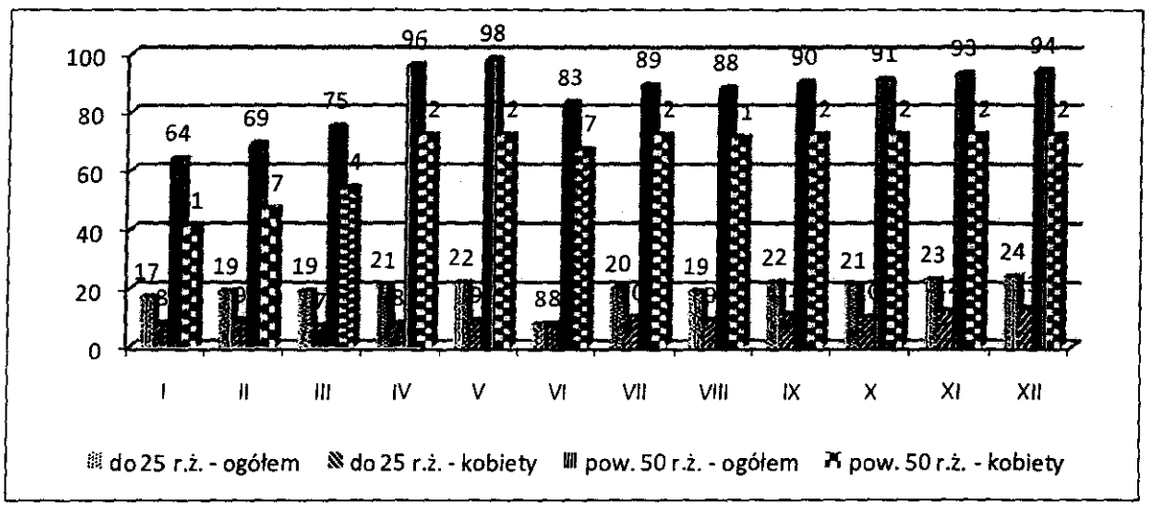

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Na wykresie 3 zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. w wieku do 25 i powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem udziału kobiet. Na wykresie jasno zarysowuje się przeważająca liczba osób powyżej 50 roku życia. Do maja 2012 r. zaobserwować można także dynamiczny wzrost osób po 50 roku życia (z 64 do 98). Do końca ubiegłego roku od maja wskaźnik ten oscylował w granicach 90 osób. W przypadku osób do 25 roku życia również zauważalny jest wzrost bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi, jednak nie jest on tak dynamiczny jak u osób powyżej 50 roku życia i rozłożony jest na cały rok

(z wyjątkiem wyraźnego spadku w czerwcu). Na uwagę zasługuje także wysoki udział kobiet bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi powyżej 50 roku życia. W przypadku osób do 25 roku życia rozkłada się on mniej więcej równomiernie.

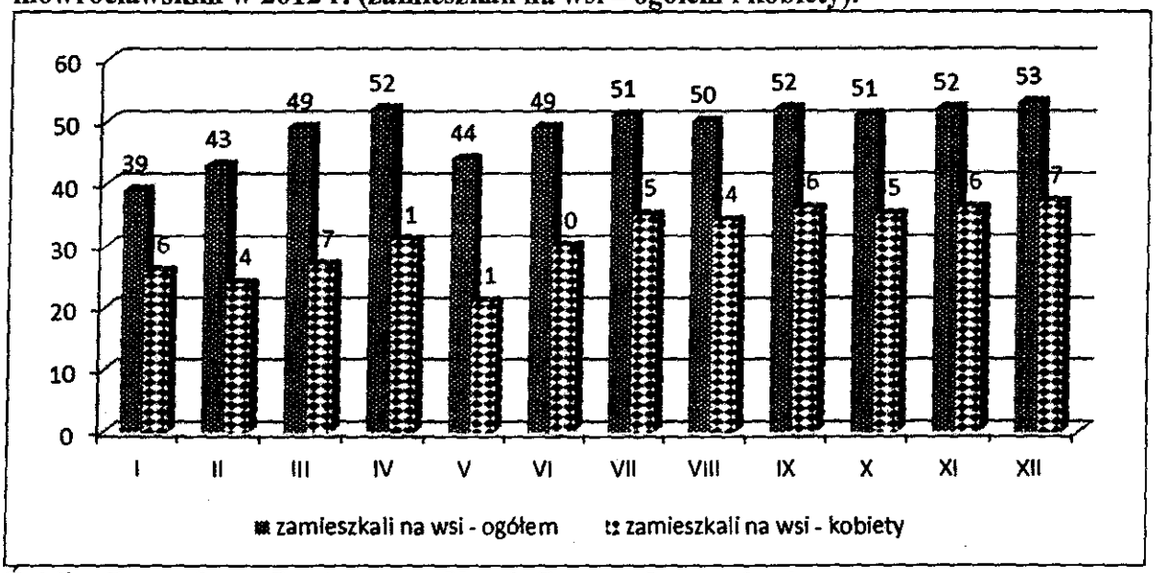
Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (w wieku do 25 i powyżej 50 roku życia – ogółem i kobiety).

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Na wykresie 4 przedstawiona została liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskimi w 2012 r., którzy zamieszkują na terenach wiejskich. Można tu zauważyć wzrost liczby osób do kwietnia (z 39 do 52), który wynosił około 50 osób do końca roku, z wyjątkiem spadku do wartości 44 osób w maju. Na wykresie jasno zarysowuje się przewaga kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych, z wyjątkiem miesiąca maja.

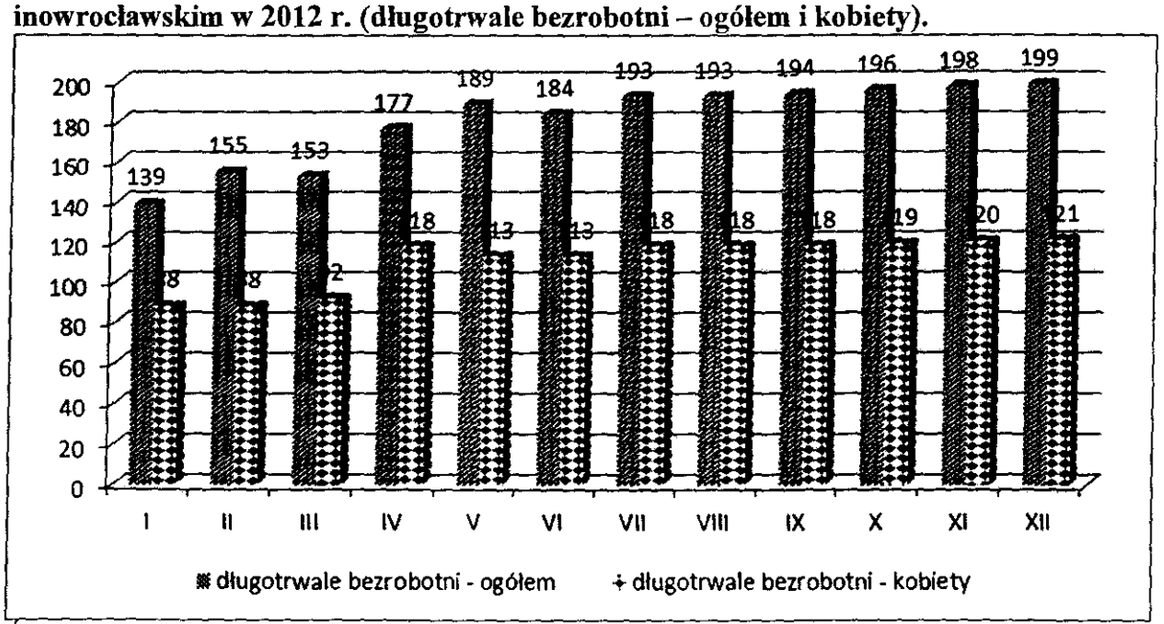
Wykres 4 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (zamieszkali na wsi – ogółem i kobiety).

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Na wykresie 5 przedstawiona została sytuacja osób długotrwale bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. z uwzględnieniem sytuacji kobiet. Na uwagę zasługuje fakt, że z wyjątkiem 3 miesięcy (marzec, czerwiec, sierpień) w ubiegłym roku Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu zaobserwował stały wzrost omawianej grupy osób.

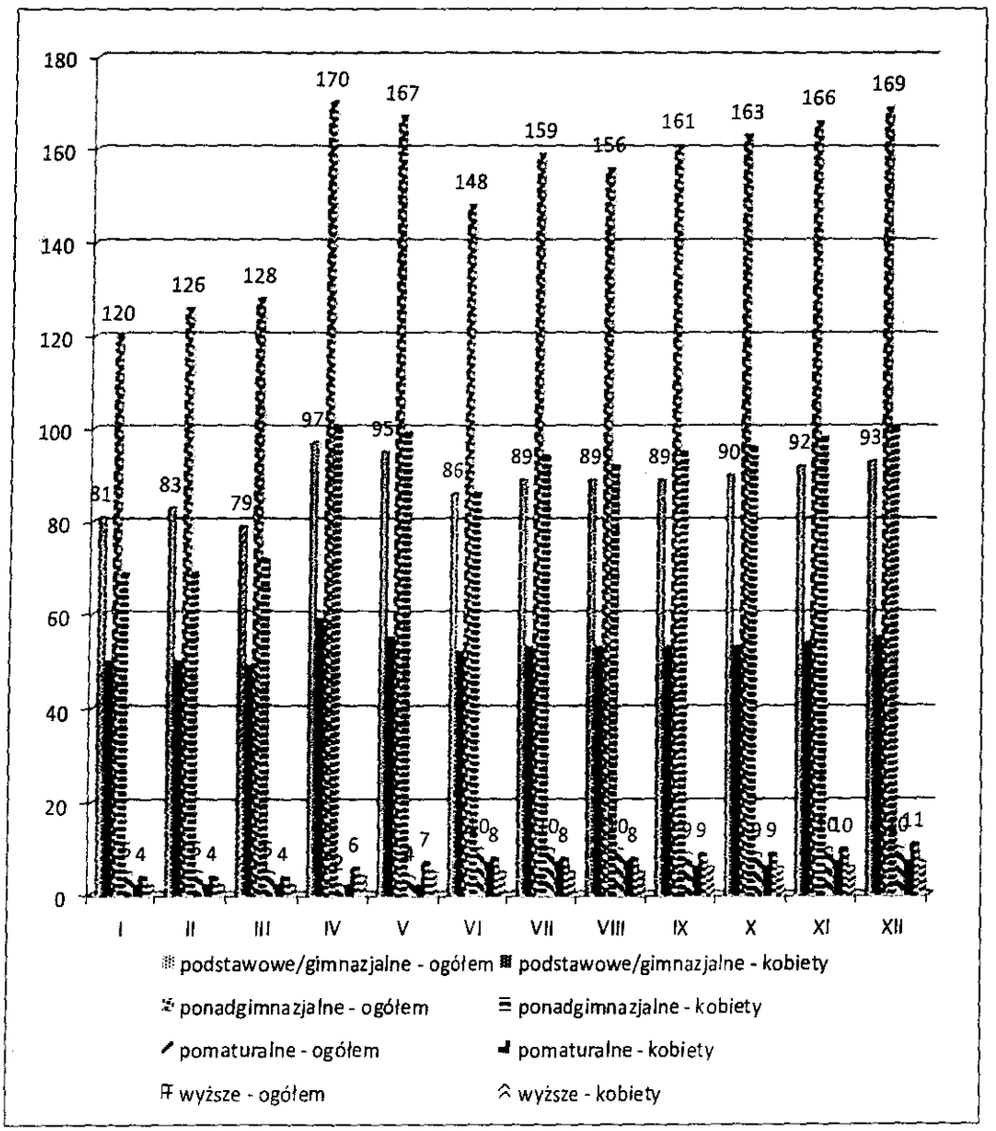
Wykres 5 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (długotrwale bezrobotni – ogółem i kobiety).

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Na wykresie 6 przedstawione zostały dane dotyczące osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. ze względu na poziom wykształcenia z uwzględnieniem udziału kobiet. Z analizy wykresu wynika, że największą grupę stanowią osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym, następnie z wykształceniem podstawowym. Stosunkowo nieliczną grupę stanowią osoby z wykształceniem pomaturalnym i wyższym. Dynamika rejestracji osób z zaburzeniami psychicznymi prezentowała się w 2012 r. podobnie, bez względu na poziom wykształcenia.

Wykres 6 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (podział ze względu na poziom wykształcenia – ogółem i kobiety). Na wykresie zaznaczono wyłącznie wartości ogółem.

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Szczegółowa struktura osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. w ujęciu miesięcznym przedstawiona została w tabeli 6.

Tabela 6 Struktura osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

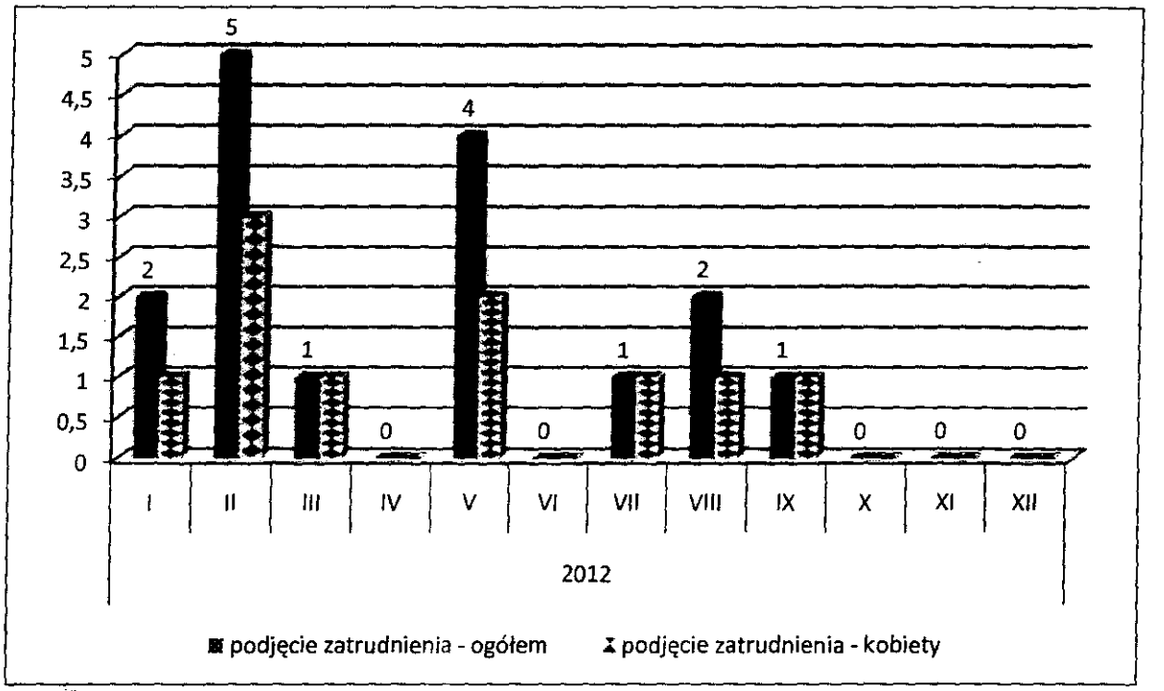
	2012											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
osoby bezrobotne - ogółem	14773	15195	15342	14837	14550	14077	13937	14045	13941	13843	14507	15269
osoby bezrobotne - kobiety	8532	8667	8684	8439	8375	8111	8007	8092	7982	7905	8219	8523
niepełnosprawni - ogółem	692	698	695	672	650	619	595	591	577	549	565	558
niepełnosprawni - kobiety	385	384	377	363	360	343	326	320	317	296	301	295
z zaburzeniami psych. - ogółem	210	218	216	275	273	252	266	263	268	271	278	283
z zaburzeniami psych. - kobiety	123	123	125	165	161	150	159	157	160	161	165	169
do 25 r.ż. - ogółem	17	19	19	21	22	8	20	19	22	21	23	24
do 25 r.ż. - kobiety	8	9	7	8	9	8	10	9	11	10	12	13
pow. 50 r.ż. - ogółem	64	69	75	96	98	83	89	88	90	91	93	94
pow. 50 r.ż. - kobiety	41	47	54	72	72	6	72	71	72	72	72	72
zamieszkali na wsi - ogółem	39	43	49	52	44	49	51	50	52	51	52	53
zamieszkali na wsi - kobiety	26	24	27	31	21	30	35	34	36	35	36	37
długotrwale bezrobotni - ogółem	139	155	153	177	189	184	193	193	194	196	198	199
długotrwale bezrobotni - kobiety	88	88	92	118	113	113	118	118	118	119	120	121
podstawowe/gimnazjalne - ogółem	81	83	79	97	95	86	89	89	89	90	92	93
podstawowe/gimnazjalne - kobiety	50	50	49	59	55	52	53	53	53	53	54	55
ponadgimnazjalne - ogółem	120	126	128	170	167	148	159	156	161	163	166	169
ponadgimnazjalne - kobiety	69	69	72	100	99	86	94	92	95	96	98	100
pomaturalne - ogółem	5	5	5	2	4	10	10	10	9	9	10	10
pomaturalne - kobiety	2	2	2	2	2	7	7	7	6	6	7	7
wyższe - ogółem	4	4	4	6	7	8	8	8	9	9	10	11
wyższe - kobiety	2	2	2	4	5	5	5	5	6	6	6	7

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Osoby bezrobotne z zaburzeniami psychicznymi, które podjęły zatrudnienie w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

Na wykresie 7 i tabeli 7 przedstawiono ilość osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi, które podjęły zatrudnienie w powiecie inowrocławskim w 2012 r. w ujęciu miesięcznym. Z przestawionych danych wynika, że w ubiegłym roku 16 osób z omawianej grupy podjęło zatrudnienie, w tym 10 kobiet. Najwięcej osób znalazło i podjęło zatrudnienie w lutym i maju.

Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi, które w 2012 r. podjęły zatrudnienie w powiecie inowrocławskim.

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

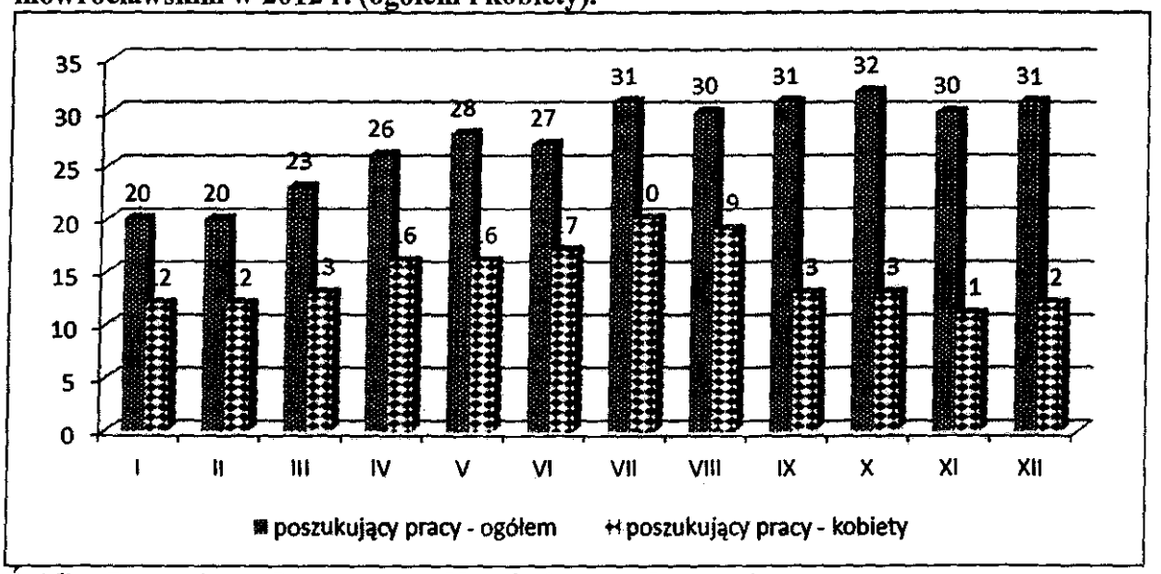
Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi, które w 2012 r. podjęły zatrudnienie w powiecie inowrocławskim.

	2012												Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
podjęcie zatrudnienia - ogółem	2	5	1	0	4	0	1	2	1	0	0	0	16
podjęcie zatrudnienia - kobiety	1	3	1	0	2	0	1	1	1	0	0	0	10

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

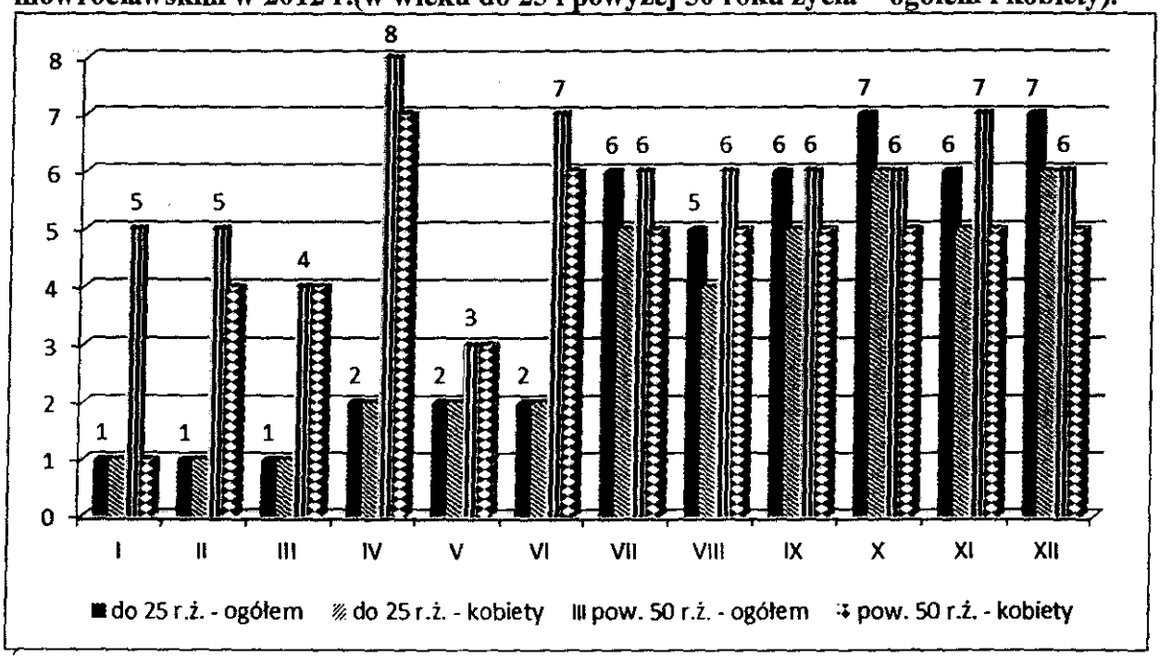
Struktura osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim.

Wykres 8 Liczba osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (ogółem i kobiety).

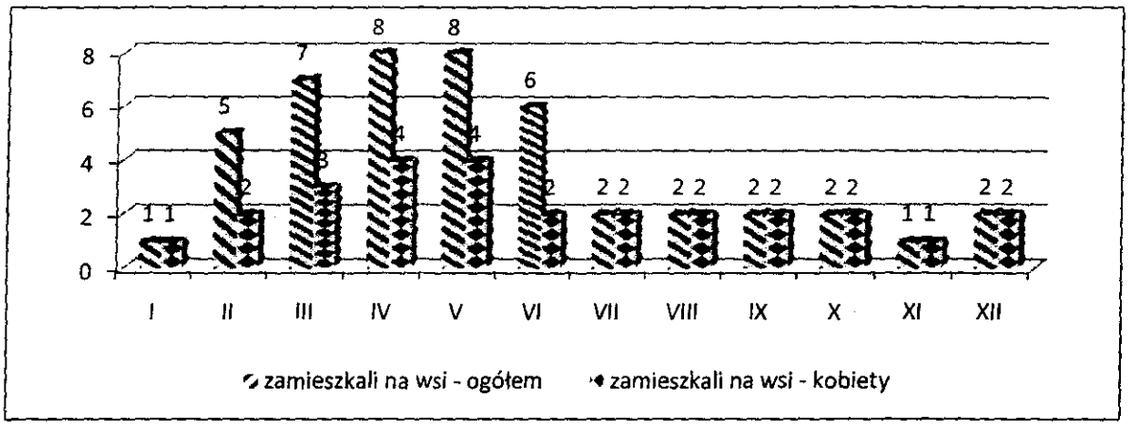

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Wykres 9 Liczba osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r.(w wieku do 25 i powyżej 50 roku życia – ogółem i kobiety).

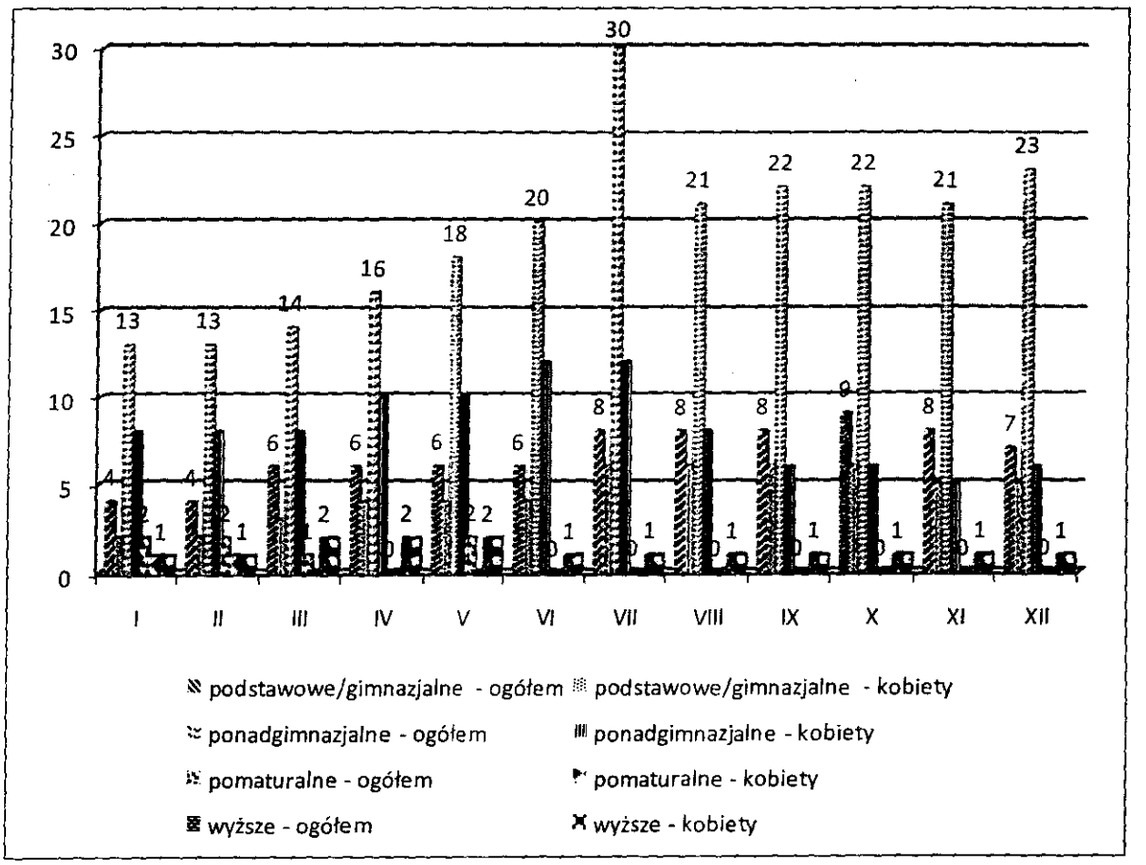

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Wykres 10 Liczba osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (zamieszkali na wsi – ogółem i kobiety).

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Wykres 11 Liczba osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r. (podział ze względu na poziom wykształcenia – ogółem i kobiety). Na wykresie zaznaczono wyłącznie wartości ogółem.

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Tabela 8 Liczba podjęć zatrudnienia wśród osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

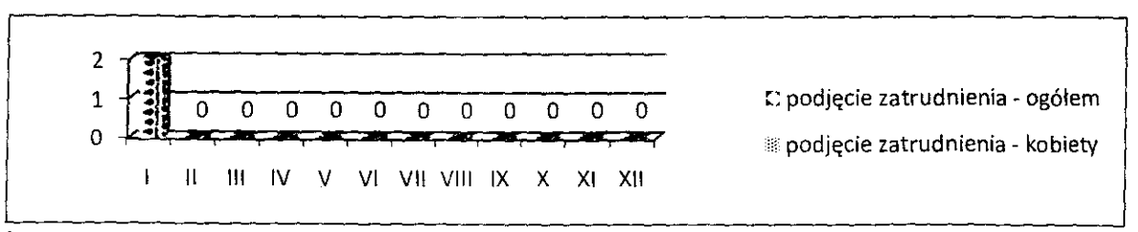
	2012											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
z zaburzeniami psych. - ogółem	210	218	216	275	273	252	266	263	268	271	278	283
z zaburzeniami psych. - kobiety	123	123	125	165	161	150	159	157	160	161	165	169
do 25 r.ż. - ogółem	17	19	19	21	22	8	20	19	22	21	23	24
do 25 r.ż. - kobiety	8	9	7	8	9	8	10	9	11	10	12	13
pow. 50 r.ż. - ogółem	64	69	75	96	98	83	89	88	90	91	93	94
pow. 50 r.ż. - kobiety	41	47	54	72	72	67	72	71	72	72	72	72
zamieszkali na wsi - ogółem	39	43	49	52	44	49	51	50	52	51	52	53
zamieszkali na wsi - kobiety	26	24	27	31	21	30	35	34	36	35	36	37
długotrwale bezrobotni - ogółem	139	155	153	177	189	184	193	193	194	196	198	199
długotrwale bezrobotni - kobiety	88	88	92	118	113	113	118	118	118	119	120	121
podstawowe/gimnazjalne - ogółem	81	83	79	97	95	86	89	89	89	90	92	93
podstawowe/gimnazjalne - kobiety	50	50	49	59	55	52	53	53	53	53	54	55
ponadgimnazjalne - ogółem	120	126	128	170	167	148	159	156	161	163	166	169
ponadgimnazjalne - kobiety	69	69	72	100	99	86	94	92	95	96	98	100
pomaturalne - ogółem	5	5	5	2	4	10	10	10	9	9	10	10
pomaturalne - kobiety	2	2	2	2	2	7	7	7	6	6	7	7
wyższe - ogółem	4	4	4	6	7	8	8	8	9	9	10	11
wyższe - kobiety	2	2	2	4	5	5	5	5	6	6	6	7

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Podjęcia zatrudnienia poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim.

Na wykresie 12 przedstawiono ilość osób z zaburzeniami psychicznymi, które podjęły zatrudnienie w powiecie inowrocławskim w 2012 r. w ujęciu miesięcznym. Z przestawionych danych wynika, że w ubiegłym roku 2 osoby z omawianej grupy podjęły zatrudnienie. Podjęcie zatrudnienia Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu odnotował w miesiącu styczniu.

Wykres 12 Liczba zatrudnień wśród osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Tabela 9 Liczba zatrudnień wśród osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

	2012												Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
podjęcie zatrudnienia - ogółem	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
podjęcie zatrudnienia - kobiety	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Źródło: Dane własne Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.

Zadanie 1 i 2. *Wsparcie z zakresu doradztwa zawodowego (porady/IPD/udział w zajęciach Klubu Pracy/udział w Warsztatach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy) oraz Wsparcie z zakresu szkoleń zawodowych.*

PUP w Inowrocławiu w 2012 roku realizował w sposób ciągły działania określone w zadaniu 1 i 2. Niestety system Syriusz, w którym m.in. ewidencjonowane są wszystkie formy wsparcia oferowane osobom pozostającym w rejestrze PUP w Inowrocławiu nie pozwala na wyodrębnienie form udzielonych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z zaburzeniami psychicznymi. W związku z powyższym PUP w Inowrocławiu nie może odnieść się do konkretnych wartości liczbowych dotyczących udzielonego wsparcia.

Zadanie 3. *Współorganizacja zajęć Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu.*

Z uwagi na brak osób zainteresowanych udziałem w programie aktywizacji PUP w Inowrocławiu nie podjął w 2012 roku współpracy z CIiPKZ.

Zadanie 4. *Przygotowanie kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi adresowanej do pracodawców przy współudziale potencjalnych partnerów ze wszystkich sektorów (Organizację seminarium z zakresu Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych, w trakcie którego dokonana zostanie prezentacja na temat aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi).*

W ramach kampanii szkoleniowo-informacyjnej PUP w Inowrocławiu w 2012 roku poprzez realizację zadań realizowanych przez zewnętrzne pośrednictwo pracy promował wśród pracodawców zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 5. *Przygotowanie kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi adresowanej do pracodawców przy współudziale*

potencjalnych partnerów ze wszystkich sektorów (opracowanie materiałów informacyjnych w wersji papierowej i elektronicznej w formie plakatów i ulotek).

PUP w Inowrocławiu w 2012 roku opracował plakaty i ulotki promujące zatrudnianie osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi. Materiały promocyjne zostały zamieszczone na stronie internetowej urzędu oraz wyeksponowane w siedzibie urzędu.

Zadanie 6. *Opracowanie raportu na temat osób z zaburzeniami psychicznymi podejmującymi zatrudnienie na skutek działań Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu.*

W ramach realizacji zadania 6 PUP w Inowrocławiu opracował niniejszy dokument.

Pozostałe działania.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu przygotowano przewodnik informujący o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi. Przewodnik był dostępny w formie elektronicznej w placówkach ochrony zdrowia, ośrodkach pomocy społecznej, placówkach oświatowych, urzędzie pracy, jednostkach policji oraz w organizacjach pozarządowych.

Powiat wziął udział w kampanii społecznej Ministerstwa Zdrowia „Co czwarty z nas". Była to pierwsza w Polsce kampania o zasięgu ogólnokrajowym organizowana w ramach Narbdowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, która miała za zadanie sprzyjać postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałać dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Dane statystyczne wskazują, że od wielu lat rośnie liczba osób cierpiących na różnego rodzaju zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowań. Działania informacyjno-edukacyjne służą poszerzaniu wiedzy i zwiększaniu świadomości społecznej związanej z chorobami psychicznymi. Kampania miała sprzyjać również rozwianiu mitów związanych ze zdrowiem psychicznym oraz przeciwstawiać się stereotypowemu, negatywnemu wizerunkowi osoby cierpiącej na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania. Elementy kampanii opierały się na wyliczance, która ukazuje, jak wiele osób zmaga się z problemami zdrowia psychicznego, szczególnie takimi jak: autyzm, demencja, depresja, nerwica i schizofrenia.

Podsumowanie.

W 2012 r. Zespół Koordynujący prowadził działania, mające na celu monitorowanie realizacji zadań wynikających z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. 11 marca br. zespół dokonał ewaluacji informacji uzyskanych od realizatorów i przedstawił następującą ocenę częściową realizowanego Programu.

Cel główny 1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Działania dotyczyły higieny zdrowia psychicznego, upowszechniania informacji o instytucjach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, promocji alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, określały najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej na terenie powiatu, wyznaczały kierunki działania w zakresie poprawy zdrowia psychicznego mieszkańców oraz zaspokajania potrzeb zdrowotnych. Dotyczyły również zapobiegania stresowi oraz przeciwdziałaniu zachowań agresywnych dzieci i młodzieży.

Oczekiwanymi efektami po zakończeniu realizacji działań promocji zdrowia była poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich, dostępność do świadczeń pomocy zdrowotnej i innych form opieki oraz wsparcia w środowisku lokalnym. Wzrost akceptacji wobec osób cierpiących na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, włączenie tych osób oraz ich rodzin w życie lokalnej społeczności.

Działania skierowane były na upowszechnianie wiedzy w zakresie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi, zwiększenie integracji społecznej, pobudzenie aktywności osób cierpiących na problemy zdrowia psychicznego.

Celem było przybliżenie mieszkańcom tematyki ochrony zdrowia psychicznego, zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi, przez możliwość udziału w wydarzeniach kulturalno-sportowych, a także zniesienie tabu, dotyczącego korzystania z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.

Oczekiwanymi efektami działań informacyjno-edukacyjnych, sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi było kształtowanie postaw społecznych przeciwdziałających dyskryminacji i świadomości społecznej na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania. Jednocześnie prowadziło to do zmniejszenia skali zjawiska stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin.

Cel główny 2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Celem działań było zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej pomocy i opieki, umożliwiającej życie w środowisku rodzinnym i społecznym, w tym zwiększenie dostępu do placówek wsparcia dziennego, np. środowiskowych domów pomocy, warsztatów terapii zajęciowej, a także poszerzanie zasięgu oparcia i inicjowanie nowych form opieki.

Dążono również do zwiększenia dostępu do rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa i szkoleń zawodowych, promocji zatrudnienia oraz przygotowania osób z zaburzeniami psychicznymi do podejmowania aktywności zawodowej, poprzez zastosowanie instrumentów wspierających te osoby na rynku pracy oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Oczekiwanymi efektami programów była poprawa dostępności do różnych form pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym zwiększenie udziału w turnusach rehabilitacyjnych oraz zajęciach rewalidacyjnych.

Jednocześnie działania skierowane były na poszerzenie zasięgu i dostępności istniejących form opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej, skierowanej do osób z zaburzeniami psychicznymi, rozwijanie i podtrzymywanie u osób z zaburzeniami umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Prowadzono aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, poprzez tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, organizację szkoleń, staży, prac interwencyjnych, jak również doskonalenie wiedzy pracowników urzędów pracy oraz osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie wspieranego zatrudnienia i ekonomii społecznej.

Oczekiwanymi efektami było przygotowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do podjęcia pracy, wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, wykształcenie nawyków świadczenia pracy i przestrzegania dyscypliny pracy, zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poprzez uświadamianie im korzyści płynących z zatrudniania

Opracowanie merytoryczne:
Rafał Walter
dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Inowrocławiu
przy współpracy członków zespołu koordynującego realizację
Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego
Edward Jaworski